

Huoltovarmuuskeskus

Ajankohtaista kaasun huoltovarmuudesta

Suomen Kaasuyhdistys 4.11.2025

Timo Vapalahti
Vanhempi varautumisasiantuntija

Sisältö

- Laki tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista – maakaasua koskevia kohtia
- Kaasun huoltovarmuus 2025-2040
- Muuta ajankohtaista

Laki tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista (1070/1994) - Maakaasu

1 luku 1 § 1 mom (24.7.1997/729); Maan huoltovarmuuden turvaamiseksi on tuontipolttoaineita varastoitava sen mukaan kuin tässä laissa säädetään (velvoitevarastointi). Velvoitevarastolla tarkoitetaan sitä hyödykevarastoa, jota varastointivelvollisen on tämän lain nojalla kustannuksellaan pidettävä.

2 § Varastointivelvollisuus koskee: 4) maakaasua.

4 luku Maakaasun velvoitevarastointi 10 § [\(16.12.2021/1151\)](#)

- Maakaasua on velvollinen varastoimaan maakaasulaitos. Maakaasulaitoksella tarkoitetaan tässä laissa elinkeinonharjoittajaa, joka:
 - 1) käyttää maakaasua maakaasumarkkinalain [\(587/2017\) 3 §:n](#) 2 kohdassa tarkoitettuun siirtoverkkoon liitetystä käyttöpaikasta;
 - 2) vähittäismyy maakaasua maakaasumarkkinalain 3 §:n 3 kohdassa tarkoitetun jakeluverkon kautta välittömästi mainitun lain 3 §:n 28 kohdassa tarkoitetuille loppukäyttäjille;
 - 3) käyttää nesteytettyä maakaasua lämpö- tai sähköenergian tuottamiseen;
 - 4) jälleenmyy maakaasua tai nesteytettyä maakaasua käytettäväksi ajoneuvolain [\(82/2021\) 2 §:n](#) 27 kohdassa tarkoitetun moottorikäyttöisen ajoneuvon tai vesiliikennelain [\(782/2019\) 3 §:n](#) 1 kohdassa tarkoitetun vesikulkuneuvon polttoaineena.

11 § (16.12.2021/1151)

- Maakaasulaitoksen varastointivelvoite on kunkin vuoden heinäkuun 1 päivästä alkaen neljäsosa edeltävän kalenterivuoden aikana käytetyn taikka vähittäis- tai jälleenmyydyn maakaasun ja nesteytetyn maakaasun energiasisällön määrästä. Huoltovarmuuskeskus vahvistaa vuosittain varastointivelvoitteen kokonaismäärän.
- Ennen velvoitteen vahvistamista 1 momentin mukaisesta energiasisällön määrästä vähennetään se energiasisällön määrä, joka vastaa maasta viedyn, valtion varmuusvarastoihin toimitetun, tämän lain mukaan varastointivelvolliselle maakaasulaitokselle myydyn taikka teolliseen tuotantoon tai kansainväliseen meriliikenteeseen käytetyn tai käytettäväksi myydyn maakaasun tai nesteytetyn maakaasun energiasisällön määrää.
- Huoltovarmuuskeskus voi maakaasulaitoksen hakemuksesta vahvistaa, että maakaasun varastointivelvoite voidaan täyttää myös sellaisen korvaavan polttoaineen varastoinnilla, joka takaa vastaavan huoltovarmuuden. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin hakemuksen sisällöstä ja hakemusmenettelystä.

13 § [\(24.7.1997/729\)](#)

- Huoltovarmuuskeskus määrää maakaasun velvoitevaraston sijainnin 15 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen perusteella. Huoltovarmuuskeskus voi määrätä varaston sijoitettavaksi Suomeen tai huoltovarmuustilanteen niin salliessa sellaiseen muuhun maahan, jonka kanssa Suomella on sopimus yhteistyöstä huoltovarmuuden alalla.
- Huoltovarmuuskeskus voi määrätä ulkomaille sijoitetun maakaasun velvoitevaraston kotiutettavaksi huoltovarmuustilanteen muuttuessa tai muusta painavasta syystä.

13 a § (16.2.2023/170)

- Edellä 10 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu maakaasulaitos on velvollinen täyttämään vuosittain 1 päivään marraskuuta mennessä osuutensa toimista kaasun toimitusvarmuuden turvaamiseksi ja asetuksen (EU) N:o 994/2010 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1938, jäljempänä *kaasun toimitusvarmuusasetus*, 6 c artiklassa varastointijärjestelyistä ja taakanjakomekanismista säädetystä Suomea koskevasta maakaasun varastointivelvoitteesta (*lisävarastointivelvoite*).
- Huoltovarmuuskeskus vahvistaa vuosittain 30 päivään huhtikuuta mennessä Suomea koskevan varastointivelvoitteen määrän ja maakaasulaitoksen lisävarastointivelvoitteen. Maakaasulaitoksen lisävarastointivelvoite lasketaan seuraavan laskukaavan mukaisesti: Suomea koskeva varastointivelvoite x maakaasulaitoksen maakaasun käyttö ja vähittäismyynti / Suomen maakaasun kokonaiskulutus. Laskukaavassa maakaasulaitoksen maakaasun käyttö ja vähittäismyynti lasketaan samojen vuosien perusteella kuin Suomea koskeva varastointivelvoite, ja Suomen maakaasun kokonaiskulutus lasketaan kaasun toimitusvarmuusasetuksen 6 c artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan viimeisen virkkeen mukaisesti samojen vuosien perusteella kuin Suomea koskeva varastointivelvoite. Kaasun toimitusvarmuusasetuksen 6 c artiklan 1 kohdan toisen alakohdan tarkoittamassa tilanteessa maakaasulaitoksen lisävarastointivelvoitteesta vähennetään maakaasulaitokselle 11 §:n mukaisesti määrätyn velvoitevaraston energiamäärä.
- Huoltovarmuuskeskus voi hakemuksesta päättää, että lisävarastointivelvoitteen voi täyttää edellä 1 momentissa tarkoitetun maakaasulaitoksen lukuun toimiva taho. Maakaasulaitoksen on tällöin osoitettava, että sillä on sitova oikeus lisävarastointivelvoitteen mukaiseen maakaasun varastointimäärään.
- Lisävarastointivelvoite on pantava täytäntöön 1 päivään joulukuuta mennessä, jos lisävarastointivelvoite pannaan täytäntöön maanalaisessa kaasuvarastossa, johon sovelletaan kaasun toimitusvarmuusasetuksen 6 a artiklan 8 kohtaa.
- Lisävarastointivelvoite ei ole voimassa sinä aikana, kun sovelletaan kaasun toimitusvarmuusasetuksen 6 a artiklan 9 kohtaa.
- ***L:lla 170/2023 lisätty 13 a § on väliaikaisesti voimassa 20.2.2023–31.12.2025.***

5 luku Velvoitevaraston käyttö ja valvonta

14 §

- Huoltovarmuuskeskuksen tehtävänä on huolehtia tämän lain täytäntöönpanosta ja vuosittain vahvistaa varastointivelvoitteiden määrät sekä valvoa velvoitevarastoja ja niiden käyttöä.
- Huoltovarmuuskeskuksen palveluksessa olevaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa [\(412/1974\)](#). [\(16.12.2021/1151\)](#)

15 § [\(16.12.2021/1151\)](#)

- Varastointivelvollisen kivihiililaitoksen, maakaasulaitoksen sekä kivihiilen, raakaöljyn ja öljytuotteiden maahantuojan on vuosittain Huoltovarmuuskeskuksen asettamassa määräajassa tehtävä Huoltovarmuuskeskukselle velvoitevarastointi-ilmoitus. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin velvoitevarastointi-ilmoituksen sisällöstä.
- Lisäksi varastointivelvollisuuden alaisia tuotteita käyttävien, maahantuovien, valmistavien, jälleenmyyvien ja vähittäismyyvien sekä velvoitevarastoa toisen lukuun pitävien on annettava Huoltovarmuuskeskukselle muut tämän lain soveltamiseksi ja noudattamisen valvomiseksi tarpeelliset tiedot. Huoltovarmuuskeskuksella on myös oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maakaasumarkkinalain 32 b §:ssä tarkoitetuista maakaasukaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluista sellaisia tietoja maakaasun käyttöpaikoista ja maakaasun käyttömääristä eri käyttöpaikoilla edellisen kalenterivuoden aikana, jotka ovat tarpeen maakaasulaitoksen varastointivelvoitteen noudattamisen valvontaa varten.
- Huoltovarmuuskeskuksella on oikeus päästä velvoitevaraston sijaintipaikkaan, jos se on tässä laissa tarkoitetun valvonnan kannalta tarpeen, sekä tehdä siellä tarkastuksia. Valvontatoimenpiteitä ei kuitenkaan saa ulottaa pysyväisluonteiseen asumiseen tarkoitettuihin tiloihin. Varastointivelvollisen tulee avustaa Huoltovarmuuskeskusta tarkastuksen suorittamisessa. Tarkastuksessa on noudatettava, mitä hallintolain [\(434/2003\) 39 §:ssä](#) säädetään.

16 §

- Varastointivelvollisen pitämä velvoitteen alaisen hyödykkeen varasto ei saa alittaa Huoltovarmuuskeskuksen vahvistaman velvoitteen määrää.
- Milloin varastointivelvollisen tuotanto tai kaupallinen toiminta on velvoitteen alaisen hyödykkeen saantihäiriön vuoksi vaarassa keskeytyä tai olennaisesti vähentyä ilman velvoitevaraston käyttöönottoa, Huoltovarmuuskeskus voi hakemuksesta myöntää varastointivelvolliselle luvan alittaa vahvistetun varastointivelvoitteen määrän, jollei energiahuollon kriisivalmiutta koskevista Suomea sitovien kansainvälisten sopimusten velvoitteista muuta johdu. Myöntäessään alitusluvan Huoltovarmuuskeskuksen on vahvistettava sallittavan alituksen suuruus sekä määrättävä, missä ajassa varastointivelvollisen on täydennettävä varastonsa asetetun velvoitteen tasolle.
- Jos kansainväliset sopimusvelvoitteet tai Euroopan unionin lainsäädännön mukainen päätös edellyttää, että Suomi osallistuu öljymarkkinoiden tasapainottamiseen tähtäävään varmuusvarastojen liikkeelle laskemiseen, työ- ja elinkeinoministeriö voi antaa määräaikaisen luvan vahvistetun varastointivelvoitteen alittamiseen. ([30.11.2012/686](#))

16 a § [\(16.2.2023/170\)](#)

- Edellä 10 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun maakaasulaitoksen on vuosittain Huoltovarmuuskeskuksen asettamassa määrääjässä tehtävä Huoltovarmuuskeskukselle lisävarastointivelvoitetta koskeva varastointi-ilmoitus.
- Maakaasulaitos saa käyttää 1.11.–30.4. välisenä aikana lisävarastointivelvoitteen piiriin kuuluvaa varastoitua maakaasua sekä 11 §:n mukaisesti määrättyä velvoitevarastoa, jos velvoitevarasto on vähennetty lisävarastointivelvoitteesta. Tänä aikana ja kyseisten varastojen osalta maakaasulaitokseen ei sovelleta 16 §:n 1 ja 2 momenttia. Maakaasulaitoksen on ilmoitettava Huoltovarmuuskeskuksen asettamassa määrääjässä lisävarastointivelvoitteen piiriin kuuluvan varaston ja velvoitevaraston käytöstä.
- Lisävarastointivelvoitteeseen sovelletaan 14 §:n, 15 §:n 2 momentin ja 16 §:n 3 momentin säännöksiä velvoitevarastojen käytöstä ja valvonnasta sekä 20 §:n säännöksiä Huoltovarmuuskeskuksen mahdollisuudesta vapauttaa varastointivelvollinen varastointivelvoitteesta, 21 §:n säännöksiä viranomaisten tiedonsaantioikeudesta, 22 §:n säännöksiä muutoksenhausta ja 23 §:n säännöksiä seuraamuksista.
- Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetun varastointi-ilmoituksen ja 2 momentissa tarkoitetun varaston käyttöilmoituksen sisällöstä.
- ***L:lla [170/2023](#) lisätty 16 a § on väliaikaisesti voimassa 20.2.2023–31.12.2025.***

19 §

- Huoltovarmuuskeskus voi hakemuksesta päättää, että varastointivelvollinen voi korvata varastointivelvoitteensa osittain tai kokonaan velvoitteen siirtoa koskevalla järjestelyllä, joka takaa vastaavan varmuuden. Velvoitteen siirrossa tulee ottaa huomioon Euroopan unionin lainsäädäntö, joka koskee raakaöljyn ja öljytuotteiden varmuusvarastointivelvoitteiden siirtoa Euroopan unionin alueella. [\(30.11.2012/686\)](#)
- Huoltovarmuuskeskus voi hakemuksesta päättää, että kivihiililaitos tai maakaasulaitos voi korvata varastointivelvoitteensa osittain tai kokonaan vastaavan huoltovarmuuden turvaavalla järjestelyllä, jos:
 - 1) korvaavalla järjestelyllä voidaan tuottaa sama määrä energiaa kuin saataisiin velvoitevarastolla;
 - 2) korvaava järjestely on otettavissa viivytyksettä käyttöön;
 - 3) energiantuotantoketju on kokonaisuudessaan turvattu;
 - 4) järjestely perustuu Suomessa taikka 9 tai 13 §:ssä tarkoitetussa muussa maassa sijaitsevaan primäärienergialähteeseen;
 - 5) järjestelyn toteuttaminen on jokaiselta osaltaan korvaamislupaa hakevan varastointivelvollisen määrättävissä;
 - 6) järjestely ei perustu muulle varastointivelvolliselle määrättyyn velvoitevarastoon tai turvavarastolain [\(970/1982\)](#) nojalla pidettävään turvavarastoon taikka sellaiseen ulkomaisen varastoijan lukuun Suomessa pidettävään varastoon, joka on varattu muun maan kuin Suomen energihuollon turvaamiseen; sekä
 - 7) järjestely ei perustu varastointivelvolliselle toisesta tuotteesta määrättyyn varastointivelvoitteeseen.
- [\(16.12.2021/1151\)](#)
- Asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä varastointivelvoitteen korvaamisen ehdoista ja edellytyksistä.

20 §

- Huoltovarmuuskeskus voi erityisistä syistä hakemuksesta vapauttaa varastointivelvollisen varastointivelvoitteesta osittain tai kokonaan.
- Myöntäessään edellä 1 momentissa tarkoitetun vapautuksen Huoltovarmuuskeskus voi antaa tarkempia määräyksiä velvoitevaraston käyttämisen ehdoista.

Kaasun huoltovarmuus 2025-2040

- Kaasulla on tärkeä rooli huoltovarmuuskriittisissä käyttökohteissa, erityisesti yhteiskunnan sähköhuollon huippukulutustilanteiden turvaamisessa
- Kaasujen kysynnän kehittymiseen liittyy merkittäviä epävarmuuksia, mm.:
 - Energiantuotannon volatiili kysyntäprofiili
 - Fossiilisen metaanin kysynnän väheneminen jatkossa – toisaalta osittainen korvautuminen uusiutuvilla
 - Vedyn kysynnän kasvu ja rooli huoltovarmuudelle aikanaan
- Muuttuva toimintaympäristö, kaasun tulevaisuuden käyttötarve ->
 - kaasuinfrastruktuuriratkaisut jotka varmistavat kaasun huoltovarmuuden ?

Kaasun huoltovarmuus 2025-2040

- Jos kaasun käyttö vuositasolla laskee mutta huippukysyntä säilyy nykyisellä tasolla tai kasvaa tarvitaan edelleen lähes nykyinen kulutushuipun aikainen kapasiteetti (GWh/d)
 - Tavoitteena N-1 > 100%
- Mahdollisia vaihtoehtoja
 - Nykyisen kaasuinfraan käytön jatkaminen
 - Uusi LNG:n maaterminaali
 - Uusi kelluva LNG-laivaterminaali
 - Nykyisten pienen kokoluokan LNG-terminaalien vahvistaminen ja/tai liittäminen siirtoverkkoon
 - Muita vaihtoehtoja esim. kaasuvaramoja, useita verkkoonsyöttöpisteitä, siirtoverkoston varmistaminen
- Vaihtoehtojen kustannukset ja niiden kohdistaminen
 - Mitä kulutusta varmistetaan?

Kaasun toimitusvarmuuden riskien ennaltaehkäisy- ja hätäsuunnitelma 2023 (täydennetty 22.10.2025)

- EU komissio arvioi Suomen suunnitelmaa ja pyysi 7/2025 täydentämään sitä
- Suunnitelma on nyt täydennetty ja toimitettu EU komissiolle

Huoltovarmuuskeskus

Fiksua huoltovarmuutta
yhdessä.

Varmuuden
vuoksi.

huoltovarmuuskeskus.fi

varmuudenvuoksi.fi